

Perspektywa finansowa 2014-2020

Propozycje KE w zakresie polityki spójności

Departament Koordynacji Wdrażania Funduszy UE

26 listopada, 2012 r.

Październik 2011 r.

- ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego objętych zakresem wspólnych ram strategicznych oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności, oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1083/2006 (Rozporządzenie ogólne)
- „rozporządzenia funduszowe”

Stanowisko Rządu RP (19.01.2012)

- **ROLA POLITYKI SPOJNOŚCI W KREOWANIU WZROSTU I ROZWOJU UE**
- **ODPOWIEDNIE RAMY FINANSOWE DLA POLITYKI SPOJNOŚCI**
- **ZINTEGROWANE PROGRAMOWANIE STRATEGICZNE W UJĘCIU TERYTORIALNYM**
- **KONCENTRACJA TEMATYCZNA UWZGLĘDNIAJĄCA CELE STRATEGII EUROPA 2020 I UWARUNKOWANIA TERYTORIALNE**
- **WARUNKOWOŚĆ DLA PODNIESIENIA SKUTECZNOŚCI**
- **MONITORING I EWALUACJA DLA LEPSZYCH DOWODÓW i REZULTATÓW**
- **INSTRUMENTY WZMACNIAJĄCE PODEJŚCIE TERYTORIALNE**
- **SYSTEM WDRŻANIA FUNDUSZY WRS**

Uwagi ogólne

- Projekty rozporządzeń mają charakter ramowy - wiele kwestii nieuregulowanych szczegółowo w RO – przewidziane są akty delegowane lub implementacyjne (łącznie ok. 30)-niepewność na etapie negocjacji planowanego przez KE kształtu ostatecznych rozwiązań,
- Mocno akcentowana warunkowość i związane z nią ryzyka, *ex-ante conditionalities* i *performance review* (realne konsekwencje za brak osiągnięcia założonych *milestones* i *targets*),
- Napięty harmonogram przygotowywania i zatwierdzania dokumentów – rozporządzenia WRS, Umowy Partnerskiej i programów operacyjnych,

Konstrukcja rozporządzenia

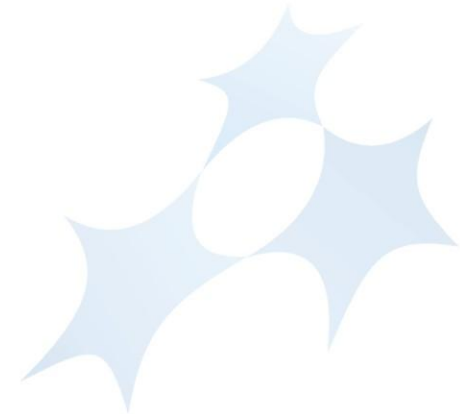
1. Część wspólna

Podstawowe zasady wsparcia:

- Partnerstwo
- Wielopoziomowe zarządzanie
- Równouprawnienie kobiet i mężczyzn
- Zgodność z prawem UE i krajowym
- Programowanie
- Kwalifikowalność
- Instrumenty finansowe
- Nowe instrumenty wsparcia (CLLD)

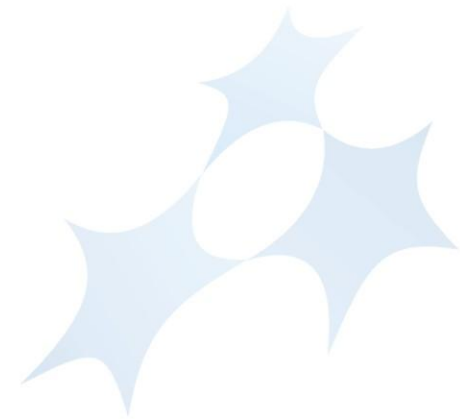
2. Fundusze strukturalne i FS

- Programowanie i sprawozdawczość
- Duże projekty
- Wspólne plany działań
- Zarządzanie finansowe
- Kontrola

Główne zmiany

- ❑ Cele tematyczne
- ❑ Umowy partnerskie
- ❑ Warunkowość
- ❑ Akredytacja/Desygnacja
- ❑ E-cohesion
- ❑ Ring-fencing

Cele tematyczne (art. 9)

EFRR	EFS	FS	Cele tematyczne
			1. wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji
			2. zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych
			3. podnoszenie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, sektora rolnego (w odniesieniu do EFRROW) oraz sektora rybołówstwa i akwakultury (w odniesieniu do EFMR)
			4. wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
			5. promowanie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem
			6. ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystywania zasobów
			7. promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastrukturalnych sieciowych
			8. wspieranie zatrudnienia i mobilności pracowników
			9. wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem
			10. inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie
			11. wzmacnianie potencjału instytucjonalnego i skuteczności administracji publicznej

Warunkowości ex-ante

- **Określone w załączniku do rozporządzeń funduszowych**
- **2016 r.**
- **Konsekwencje**

Rezerwa wykonania i przegląd okresowy

- **5% środków jako rezerwa**
- **Przegląd wykonania w 2019**
- **Możliwość zawieszenia płatności i korekt, jeżeli nie zrealizowane kroki milowe**

Kategorie regionów – Polityka Spójności

- **Mniej rozwinięte – PKB poniżej 75% średniej UE-27**
- **Przejściowe – PKB 75-90% średniej UE-27**
- **Rozwinięte – PKB powyżej 90% średniej UE-27**
- **FS dla kraju z DNB – poniżej 90% średniej UE-27**
- **Reversed safety net- na poziomie 2/3**

Poziomy dofinansowania

- Podstawowe poziomy dofinansowania:
 - ❖ 85% - Fundusz Spójności
 - ❖ 85% - regiony słabiej rozwinięte
 - ❖ 75% - regiony rozwinięte
 - ❖ 75% - EWT
- Możliwość zwiększenia o 10% o ile cała oś priorytetowa:
 - ❖ poświęcona wsparciu w ramach instrumentów finansowych lub
 - ❖ poprzez CLLD
- 100% dofinansowania w ramach osi z instrumentami finansowymi zarządzanymi bezpośrednio lub pośrednio przez KE

Ring-fencing koncentracja tematyczna (1)

Sztywna relacja pomiędzy Funduszami Strukturalnymi w poszczególnych kategoriach regionów - EFS stanowi:

- min. 25% środków (EFRR i EFS) w regionach less developed (w Polsce 15 regionów),**
- min. 40% środków (EFRR i EFS) w regionach transition,**
- min. 52% środków (EFRR i EFS) w regionach more developed**

Ring Fencing – Polityka Spójności

- W regionach bardziej rozwiniętych 45-50% alokacji to ESF
- W regionach mniej rozwiniętych 20-25% alokacji ESF

CEF

- 10 mld euro na inwestycje z Funduszu Spójności

Koncentracja tematyczna (2)

EFRR:

1. Dla województwa mazowieckiego:
 - 60% alokacji na CT 1,3 i 4: b+r+innowacje, konkurencyjność MSP, gospodarka niskowęglowa. Na gospodarkę niskowęglową należy przeznaczyć co najmniej 20% alokacji.
2. Dla pozostałych polskich regionów (łącznie wymagane na poziomie krajowym):
 - 50% alokacji na CT 1,3 i 4: b+r+innowacje, konkurencyjność MSP, W każdym gospodarka niskowęglowa. Na gospodarkę niskowęglową należy przeznaczyć co najmniej 6% alokacji

EFS:

PCz co najmniej 20% na CT n. 9 (włączenie społeczne)

1. Dla województwa mazowieckiego: 70% na 4 wybrane priorytety inwestycyjne z CT 8-11
2. Dla pozostałych regionów w każdym programie 60% na 4 wybrane priorytety inwestycyjne z CT 8-11

Kwalifikowalność

- **Okres kwalifikowalności od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2022 r.**
- **Niekwalifikowane operacje zakończone**
- **Zakaz podwójnego finansowania**
- **Możliwość finansowania operacji poza obszarem danego programu operacyjnego**

Trwałość

Dla inwestycji produkcyjnych i infrastrukturalnych obowiązek trwałości 5 lat od zakończenia operacji, chyba że przepisy o pomocy publicznej przewidują inaczej.

Zakończenie rozumiane jest jako wypłata płatności końcowej dla beneficjenta

W ciągu tego okresu nie można:

- zaprzestać relokować działalności produkcyjnej,
- zmienić własności przedmiotu infrastruktury, która daje firm lub podmiotowi publicznemu nieuzasadnione korzyści, lub
- wprowadzić znaczące zmiany wpływające na naturę projektu, cele i warunki wdrażania, które spowodowałyby podważenie jego początkowych celów.

Dla projektów EFRR, EFS, FS innych niż inwestycje produkcyjne i infrastrukturalne ewentualne zasady trwałości mogą wynikać jedynie z zasad pomocy publicznej – nie obowiązuje ogólna zasada zachowania trwałości przez 5 lat

Przepisy o trwałości nie mają zastosowania do FI i przypadków zaprzestania działalności z powodu bankructwa nie wynikającego z oszustwa

Okres trwałości

- **Generalna zasada 5 lat od wypłaty końcowej**
- **ALE:**
 - ❖ Państwo Członkowskie może skrócić ten okres do 3 lat w przypadku MŚP
 - ❖ Zwrot wynikający z niedotrzymania trwałości dotyczy czasu, w którym ta trwałość nie została dotrzymana (zasada proporcjonalności).
 - ❖ Relokacja poza obszar programu
 - ❖ Zmiana nie zgodna z celami projektu

Rozwój kierowany przez społeczność lokalną

- Opcjonalna skomplikowana formuła wdrażania **zintegrowanych strategii rozwoju lokalnego**, przewidziana raczej dla mniejszych miejscowości
- W praktyce może łączyć w sobie finansowanie wszystkich funduszy, łącznie z rolnym i rybackim, jeśli selecting committee uzna, że jest to niezbędne dla realizacji strategii. Wówczas wyznacza się tzw. Lead fund, z którego finansowane są m.in. koszty bieżące, networking, itd.,
- Zintegrowane strategie rozwoju lokalnego przedkładane są przez tzw. local action group i podlegają zatwierdzeniu przez selecting committee, ustanowiony przez właściwe IZ, na podstawie ustalonych przez PCz kryteriów selekcji. Strategie te muszą zostać wybrane najpóźniej do końca 2015 r.
- Strategia przypomina mini program operacyjny dotyczący subregionów
- Lokalna Grupa Działania tworzy i wdraża strategie. W jej skład wchodzi partnerzy publiczni i prywatni reprezentujący lokalne społeczno-ekonomiczne grupy interesu. Struktura decyzyjna LGD jest taka, że ani sektor publiczny ani pojedyncza grupa interesu nie mogą mieć więcej niż 49% głosów,
- System wdrażania strategii przypomina system wdrażania programu z LGD jako para zarządzającym.

Joint Action Plan

- **Nakierowany na rezultaty**
- **Składa się z jednego lub kilku projektów**
- **Nie może dotyczyć infrastruktury**
- **Uzgodniony z KE**
- **Beneficjentem jest podmiot publiczny**
- **Zatwierdzony w sposób podobny jak program operacyjny (w drodze aktu wykonawczego)**
- **Wkład publiczny – min. 1 mln EUR lub 20% alokacji programu operacyjnego**
- **Powołany komitet sterujący (inny niż KM PO)**
- **Rozliczany za pomocą kosztów ryczałtowych**

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ITI)

- Formuła wdrażania przewidziana dla miejskich strategii rozwojowych lub innych strategii terytorialnych, w którym dla zapewnienia zintegrowanego podejścia konieczne jest wdrażanie inwestycji w ramach więcej niż jednej osi priorytetowej jednego lub kilku programów,
- Programy operacyjne powinny wskazywać listy planowanych ITIs (miast, które będą realizować ITI czy miast, które będą realizować ITI wraz z konkretnymi inwestycjami) oraz indykatywne alokacje każdej osi do każdego ITI,
- Wdrażane przez IP (np. władze lokalne, miasta) wyznaczone przez IZ
- Konieczność ustanowienia określonego systemu monitoringu wskazującego na powiązanie operacji i produktów pomiędzy osią priorytetową i ITI,
- Stosunkowo mało szczegółów w RO na temat tej formuły w porównaniu z JAP i CLLD.

Duże projekty (1)

- Koszt całkowity projekty przekracza 50 mln EUR,
- Muszą znajdować się na liście w programie (lista okresowo aktualizowana -2 lata od zatwierdzenia programu-nowa lista wymaga akceptacji przez KE) – nie można realizować dużych projektów konkursowych,
- Obowiązkowa niezależna ocena jakości dokumentacji projektowej przed przesłaniem do KE,
- Zatwierdzone w formie decyzji przez KE - decyzja KE warunkowa – kontrakt na pierwsze roboty w projekcie powinien zostać zawarty najpóźniej do 2 lat od decyzji,
- Brak możliwości certyfikacji wydatków przed decyzją KE,
- Brak wpływu na n+2.

Duże projekty (2)

- EFRR i FS: wydatki kwalifikowane powyżej 50 mln EUR, a w transporcie powyżej 75 mln EUR
- Ocena musi być dokonana przez niezależnych ekspertów finansowanych przez KE (np. Jaspers) lub za zgodą KE – przez innych niezależnych ekspertów
- Projekt zatwierdzony, o ile KE w ciągu 2 miesięcy w akcie wykonawczym nie wypowie się przeciw lub
- Tradycyjne zatwierdzenie – w ciągu 3 miesięcy – akt wykonawczy

Projekty generujące dochód

- W projektach EFRR i FS o kosztach całkowitych powyżej 1 mln EUR dochody, które będą generowane po zakończeniu projektu ustalane są w oparciu o flat rates lub analizę luki w finansowaniu. Szczegóły ustali KE w formie odpowiednio aktu delegowanego i implementacyjnego. Generalnie przyszłe dochody pomniejszają wydatki kwalifikowalne projektu
- Jeśli nie da się oszacować obiektywnie dochodów jedną z tych metod, wówczas wszystkie dochody wygenerowane w okresie do 3 lat po zakończeniu projektu podlegają zwrotowi.
- Przepisów o projektach generujących dochód nie stosuje się do pomocy publicznej i instrumentów finansowych
- Wszystkie dochody (net revenue) , które powstają w trakcie wdrażania projektu, a które nie zostały wzięte pod uwagę w analizach finansowych pomniejszają na bieżąco wydatki kwalifikowalne. Dotyczy to wszystkich projektów niezależnie od wielkości i funduszu (również projektów ESF).

Projekty generujące dochód

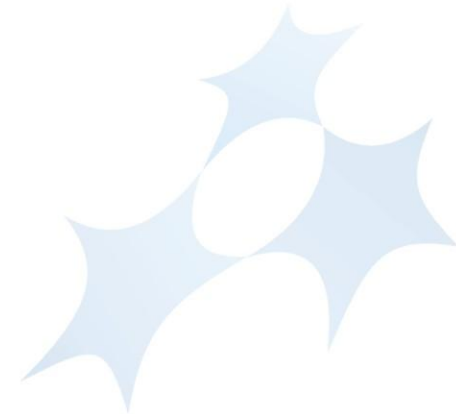
- **Projekty generujące dochód**
- **Doprecyzowanie czym jest projekt generujący dochód**
- **Możliwość stosowania stawek ryczałtowych**
- **Metody obniżania dofinansowania:**
- **Możliwość obniżenia dofinansowania na etapie przyjmowania programu (na osi) – nie ma konieczności obniżania dofinansowania w trakcie i po zakończeniu realizacji**
- **Wyłączenia np.: dla ESF, projekty poniżej 1 mln EUR kosztów kwalifikowalnych, pomoc zwrotna, pomoc publiczna (w projektach ESF obowiązek odliczania dochodów w trakcie realizacji, o ile koszty kwalifikowalne przekroczą 50 tys. EUR)**
- **Wyłączenie z dochodów kar umownych i depozytów w pzp**

System instytucjonalny – desygnacja

- Państwo Członkowskie desygnujące IZ – podmiot publiczny lub prywatny (może być ten sam dla kilku PO)
- IC
- IA
- IP
- W ciągu 6 miesięcy od przyjęcia PO przez KE
- Możliwość wycofania desygnacji

Monitoring - utrzymanie komitetów monitorujących

- Skład KM: przedstawiciele władz publicznych, instytucji pośredniczących, partnerów społeczno-gospodarczych oraz udział KE
- Przewodniczący KM: przedstawiciel państwa członkowskiego lub IZ
- Funkcje podobne do obecnych

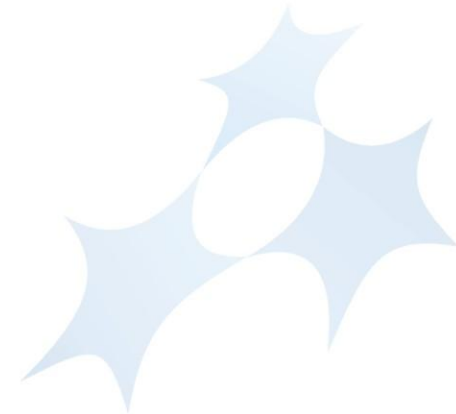

System zarządzania i kontroli

- **Akredytacja / desygnacja:**
 - ❖ Instytucje akredytacyjne na poziomie ministerialnym
 - ❖ Kryteria akredytacji
 - ❖ Opinia niezależnej instytucji Audytowej
 - ❖ Permanentna kontrola
- **Zwrot do budżetu państwa 90% kwoty dof.**
- **Korekty finansowe (w tym netto)**
- **System rozliczeń rocznych**
- **N+2 dla wszystkich lat perspektywy za wyjątkiem 2014**

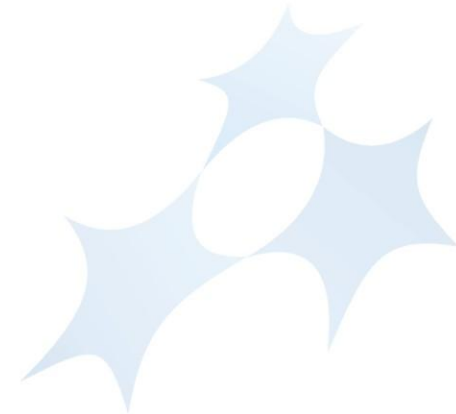
Roczne rozliczanie kont

- **Zamykanie roczne**
- **Zawieszenie, przerwanie płatności,**
- **Korekty finansowe**

Dla Państwa Członkowskiego:

- **Początkowe: 2014-2016 (2%, 1%, 1%)**
- **Roczne (2% - 2016; potem 2,5%)**

- **Operacje poniżej 200 tys. euro mogą podlegać tylko 1 audytowi IA lub KE**
- **Inne projekty tylko 1 audyt w roku**
- **Jeżeli kontrola ETO, to już bez kontroli IA lub KE**

Dziękuję za uwagę

